

A Kúria a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség felperesnek a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Földhivatala alperes ellen ingatlan-nyilvántartási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben - amely perbe a felperes pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozott a dr.Vágó Péter ügyvéd által képviselt Nemzeti Földalapkezelő Szervezet beavatkozó - a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2011. december 6. napján kelt 12.K.21.063/2011/12. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 13. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 12.K.21.063/2011/12. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Kúria az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek és a felperesi beavatkozónak 10.000.-10.000.- /azaz tízezer-tízezer/ forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Egy felszámolás alatt álló mezőgazdasági termelőszövetkezet /a továbbiakban: Mgtsz./ földhasználati jogával terhelten van nyilvántartva a külterület 05/5 hrsz-ú „mocsár” ingatlan-nyilvántartási megnevezésű 1350 m² területű ingatlan. Az illetékes mezőgazdasági szakigazgatási hivatal az ingatlanra vonatkozóan számos egyéb ingatlan mellett 2008. évben határozatot hozott, melyben azt a Magyar Állam tulajdonába, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt., a Nemzeti Földalap működéséért felelős szerv vagyonkezelésébe adta. Határozatában arra hivatkozott, hogy az Mgtsz. részarány földkiadása befejeződött, azonban a perbeli ingatlan a szövetkezet használatában maradt, és ugyanakkor nem szükséges az aranykorona-hiány kielégítéséhez sem. A földhivatalhoz a megkeresés 2009. június 12. napján érkezett. A körzeti földhivatal 38.363/2009. számú 2009. szeptember 8. napján kelt

határozatával a megkeresést elutasította. Álláspontja szerint az Mgtsz. földkiadási eljárása, jóllehet a megkeresés ennek ellenkezőjére hivatkozott, nem tekinthető befejezettnek, mivel az erről szóló értesítés az ingatlanügyi hatósághoz nem érkezett, továbbá a gazdaság vonatkozásában még élő tsz. különlapon, valamint a szövetkezet tsz. földhasználati jogában meghatározott területű és AK értékű termőföld van nyilvántartva. Ez a határozat fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett. A felperes a körzeti földhivatal határozatával szemben óvást nyújtott be, mellyel az elsőfokú ingatlanügyi hatóság nem értett egyet, így azt elbírálásra felterjesztette az alpereshez. Óvásában az ügyészség a szakigazgatási hivatal kérelmének megfelelő határozat hozatalát kérte. Az alperes az ügyészi óvást 30.525/2010. számú 2010. július 29. napján kelt határozatával érdemben elbírálta és elsőfokú hatóságának határozatát helybenhagyta.

Ez ellen a határozat ellen a felperes élt keresettel, melyben kérte az alperes határozatának hatályon kívül helyezését, illetőleg megváltoztatását és nevezett új eljárásra kötelezését. A megyei bíróság az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően megváltoztatta és elrendelte a perbeli ingatlanra vonatkozóan a Magyar Állam 1/1-ed arányú tulajdonjogának és az időközben a felperes pernyertessége érdekében beavatkozó Nemzeti Földalapkezelő Szervezet tulajdonosi joga gyakorlásának bejegyzését az ingatlan-nyilvántartásba. Ítéletének indokolásában a bíróság a földrendező és földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény /a továbbiakban: Fkbtv./ 12. §-ának /6/ bekezdésére hivatkozott. Hivatkozott a szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény hatálybalépéséről és az átmeneti szabályozásról szóló 1992. évi II. törvénynek /a továbbiakban: Ámtv./ a határozat hozatalakor hatályos 25. §-ának /6/ bekezdésére is.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezésével a bíróság új eljárásra utasítását, illetőleg a felperes keresetének elutasítását kérte. Előadta, hogy a szakigazgatási hivatal nem adhatta volna állami tulajdonba az ingatlant, és ennek átvezetésében sem intézkedhetett volna. Utalt arra, hogy a részarány földkiadás még nem fejeződött be a területen, így a Magyar Állam tulajdonába került ingatlanra vonatkozóan a részarány földtulajdonosok igényeiket nem tudják majd érvényesíteni. Hivatkozása szerint jelenleg a szövetkezetet még nem számolták fel, tehát felszámolás alatt áll, de létezik, ezért a ténylegesen működő szövetkezetekre vonatkozó jogszabályi előírások ítéletbeli alkalmazása jogszabálysértő.

A felperes és a felperesi beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Kúriának arról kellett döntést hozni, hogy az alperes a szakigazgatási hivatal, mint hatóság megkeresésének köteles lett volna-e eleget tenni, vagy jogosult volt-e az állam másik szervének a szakigazgatási szervezetnek hatásköre vitatására, és erre hivatkozva a bejegyzés elutasítására.

Az ügyben a megyei bíróság az Fkbtv. 12. § /5/ és /6/ bekezdését alkalmazta, melynek értelmében - egyebek mellett - a szövetkezet használatában lévő vagyonnevesítéssel nem érintett kivett területeket illetően az ingatlanok tényleges művelési ágát meg kell állapítani. Ha ez nem lehetséges, a területet a település legalacsonyabb aranykorona értékű szántó aranykorona értékével kell figyelembe venni. A további aranykorona-hiány kielégítéséhez már nem szükséges ingatlanok az Ámt. 25/A. §-ában foglaltak alapján a Magyar Állam tulajdonába és a földalapkezelő szervezet tulajdonosi joggyakorlása alá kerülnek. Az Ámt. 25. §-ának /1/ és /3/ bekezdése főszabályként azt írja elő, hogy a földet a tagok, illetőleg az alkalmazottak tulajdonába kell adni. E § /6/ bekezdése szerint, ha a szövetkezet az /1/ és a /3/ bekezdésben foglaltaknak a földkiadás befejezését követő 60 napon belül nem tesz eleget, a maradvány termőföldek e törvény erejénél fogva a Magyar Állam tulajdonába és a Magyar Nemzeti Földalapkezelő Kht. kezelésébe kerülnek, kivéve a védett vagy védelemre tervezett területeket. A 25/A. § a felszámolás alatt álló szövetkezet után maradt termőföldvagyron sorsáról szól.

A Kúria álláspontja szerint nem vitás, hogy a perbeli ingatlan kivett külterület „mocsár” ingatlan-nyilvántartási megnevezésű ingatlan volt. Az ügyben nem vitás az sem, hogy a földet sem tagok, sem alkalmazottak tulajdonába nem adta a szövetkezet. Ennek következtében a maradványa e termőföldnek a törvény erejénél fogva a Magyar Állam tulajdonába és a Magyar Nemzeti Földalapkezelő Kht. kezelésébe kellett volna kerülnie.

A földhivatal abból indult ki, hogy a részarány földkiadás az ügyben még nem zajlott le. Ehhez képest a közigazgatási hivatal a termőföldek jogi sorsáról határozattal rendelkezett, mely szerint a részarány földkiadás befejeződött.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében elsőként azt kifogásolta, hogy a tárgyi ingatlant a szakigazgatási hivatal határozat hiányában nem adhatta volna állami tulajdonba, és nem is „deklarálhatta” azt. Az ingatlanügyi hatóság ugyanakkor a kérelemhez kötöttség elve alapján köteles működni. Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény /a továbbiakban: Inytv./ 6. §-ának /1/ bekezdése egyebek mellett kimondja, hogy a jogok bejegyzésére irányuló ingatlan-nyilvántartási eljárás - ha a törvény másként nem rendelkezik - az ügyfél kérelmére vagy hatósági

megkeresésre indul, és az ingatlan-nyilvántartásba csak az a jog jegyezhető be, amelyet a hatósági megkeresés megjelöl.

A további felülvizsgálati érvelést illetően a Legfelsőbb Bíróság korábban több eseti döntésében rámutatott arra, hogy az ingatlanügyi hatóság más hatóság eljárását érdemben nem vizsgálhatja, mert erre hatásköre nincs. Az alperes ennek ellenére még felülvizsgálati kérelmében is arra hivatkozott, hogy a szakigazgatási hivatalnak nem volt hatásköre a tulajdonba adásra, és nem volt jogosult az átvezetés iránt intézkedni. Ennek vizsgálatára azonban nem volt jogosult, mint ahogy a megtámadás elmaradása miatt jogerős bármilyen hatósági határozat felülvizsgálatára a bíróság sem jogosult.

Mindezekből a következő felülvizsgálati kérelem cáfolata is következik, mely a megkeresés időelőttiségére utal, mely alaptalan. Ami a bírói ítélet jogellenességére vonatkozó kifogást illeti, erre félként az alperes az ügyben hivatkozhat. Azt azonban nem állíthatja, hogy a földkiadási eljárás ne fejeződött volna be, mert a szakigazgatási hivatal határozata éppen azon alapult, hogy a földkiadási eljárás befejeződött. Mint a fentiekben utalt a Kúria már rá, érdemben a szakigazgatási hivatal határozatának vizsgálatára a földhivatal nem jogosult.

Hivatkozott arra is a felülvizsgálati kérelem, hogy az ítélet több helyen a tárgyi ügyre nem vonatkozó jogszabályi hivatkozáson alapul. A Kúria rámutatott arra, hogy az ítélet hivatkozásai a jogszabályoknak mindenben megfeleltek, azokat a megyei bíróság a kérelem előterjesztéskori hatállyal vizsgálta, és idézte.

Mindezekre tekintettel a Kúria a megyei bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárás a Pp. 79. §-a alapján a felperes és a beavatkozó által felszámítható költségeinek megfizetésére az alperes a Pp. 78. §-a alapján köteles.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. §-a alapján az illetékmentes felperes által le nem rótt illetéket az állam viseli.

Budapest, 2012. október 24.

dr.Kovács András sk. a tanács elnöke, dr.Kovács Ákos sk. előadó bíró, dr.Sperka Kálmán sk. bíró